

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la recurs

învinuirea lui

Igor Scutaru

(art. 264¹ alin. (4) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-999/2023

Nr. PIGD 1-22133628-01-Ira-26062023)

Prima instanță, sau cea de apel, poate aplica art. 95 alin. (2) Cod penal dacă constată, în baza probelor corespunzătoare, că boala de care s-a îmbolnăvit inculpatul este inclusă în lista stabilită de lege și că această boală „împiedică” executarea pedepsei penale; Recurs admis, iar cauza trimisă la rejudecare, deoarece instanța de apel nu a analizat dacă boala stabilită împiedica executarea pedepsei.

01 octombrie 2026

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Radu Holban

Curtea de apel: Gheorghe Scutelniciu, Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Igor Scutaru, în numele legii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte*,

Leonid Chirtoacă,

Sergiu Stratan, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Igor Scutaru s-a născut în anul 1998 în r-nul Fălești. El a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal (conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiunea săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere).

2. Igor Scutaru a fost învinuit că, la 21 august 2022, în jurul orei 10:00, a condus un automobil Volkswagen Phaeton în r-nul Fălești, fără a deține permis de conducere categoria B și în stare de ebrietate alcoolică avansată, având 0,48 mg/l alcool în aerul expirat și 1,00 g/l alcool etilic în sânge. Fapta a fost încadrată conform art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

3. La 18 octombrie 2022, Igor Scutaru a fost implicat într-un accident rutier. Cu urmare a acestui accident, lui i-a fost amputat piciorul stâng până la nivelul osului femoral. El a suferit fractura mâinii stângi și a claviculei. Potrivit unui certificat medical din 17 noiembrie 2022 emis de Spitalul Clinic Bălți, la acea dată, Scutaru continua tratamentul în staționar, în stare satisfăcătoare (f.d. 110).

4. La 11 noiembrie 2022, prin [sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești](#), Igor Scutaru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la cinci luni de închisoare în penitenciar de tip semiînchis. La individualizarea pedepsei, instanța a reținut că inculpatul a recunoscut fapta, a fost judecat în procedură simplificată, are o circumstanță atenuantă (contribuirea activă la descoperirea infracțiunii), dar și o circumstanță agravantă (condamnare anterioară pentru o infracțiune similară). Deși este caracterizat pozitiv și are în întreținere trei copii minori, instanța a subliniat că acesta a fost condamnat anterior de două ori pentru aceeași infracțiune și sancționat în repetate rânduri pentru încălcări în domeniul circulației rutiere, astfel încât pedepsele anterioare nu și-au atins scopul.

5. La 23 noiembrie 2022, avocatul Grigore Pleșca, în numele inculpatului, a depus apel. El a solicitat aplicarea art. 95 Cod penal. Apărarea a invocat că, înainte de pronunțarea sentinței, inculpatul a fost implicat într-un accident rutier, în urma căruia i-a fost amputat piciorul stâng și se afla internat pentru tratament, fapt confirmat prin certificat medical.

6. La 28 martie 2023, [Curtea de Apel Bălți](#) a admis apelul, a casat sentința în latura penală și a pronunțat o nouă hotărâre. În baza art. 95 alin. (2) Cod penal, Igor Scutaru a fost liberat de executarea pedepsei. Instanța a constatat că încadrarea juridică a faptei și pedeapsa de cinci luni de închisoare au fost corect stabilite, însă a reținut că, până la pronunțarea sentinței, Igor Scutaru a fost implicat într-un accident rutier grav, în urma căruia i-a fost amputat membrul inferior stâng și a suferit multiple fracturi, aflându-se la tratament staționar în secția traumatologie în IMSP „Spitalul Clinic Bălți”, fapt confirmat de certificatul nr. 1857 din 17 noiembrie 2022. În temeiul art. 95 alin. (2) Cod penal și având în vedere că amputația extremității constituie, potrivit regulamentului aplicabil, temei pentru liberarea de la executarea pedepsei, instanța a dispus liberarea lui Scutaru de la executarea pedepsei penale. Instanța a făcut trimitere și la pct. 11 din Anexa nr. 2 la [Regulamentul](#) aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 331, din 06 septembrie 2006, care prevede amputația anatomică a extremităților ca temei pentru liberarea de la executarea pedepsei. Decizia motivată a fost pronunțată la 02 mai 2023.

7. La 31 mai 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc, a depus recurs în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. Recurentul solicită casarea deciziei și menținerea sentinței fără modificări. Procurorul susține că instanța a dispus neîntemeiat liberarea lui Scutaru de la executarea pedepsei în baza art. 95 Cod penal. Deși acesta a suferit, în urma unui accident rutier, amputarea piciorului stâng și multiple fracturi, procurorul indică necesitatea unei expertize medico-legale pentru stabilirea gravității bolii și a faptului că aceasta împiedică executarea pedepsei, precum și verificarea includerii acesteia în lista bolilor relevante. Totodată, procurorul invocă cele două condamnări anterioare ale lui Scutaru pentru aceeași infracțiune, cele 27 de sancțiuni contravenționale, inclusiv 9 pentru încălcări rutiere, precum și săvârșirea unei noi infracțiuni similare la 08 octombrie 2022.

8. Urmărirea penală a fost pornită la 22 august și s-a terminat la 07 septembrie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 13 septembrie - 11 noiembrie 2022. Instanța de apel a examinat cauza în perioada 06 decembrie 2022 - 28 martie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 26 iunie 2023. În aceeași zi, cauza a fost distribuită judecătorului raportor Ghenadie Eremciuc. Ca urmare a sistării transferului temporar al ultimului, la 28 iulie 2026, cauza a fost distribuită judecătorului raportor Vladislav Gribincea.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

10. Art. 95 Cod penal prevede următoarele:

„(1) Persoana care, în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală psihică, ce o lipsește de posibilitatea de a-și da seama de acțiunile sale sau de a le dirija, este liberată de executarea pedepsei. Acestei persoane instanța de judecată îi poate aplica măsuri de constrângere cu caracter medical.

(2) Persoana care, până la pronunțarea sentinței sau în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală gravă, alta decât cea specificată la alin.

(1), ce împiedică executarea pedepsei, poate fi liberată de executarea pedepsei de către instanța de judecată.”

11. Art. 97 Cod de procedură penală, în redacția în vigoare din 22 august 2023, prevede următoarele:

„În procesul penal se constată, prin anumite mijloace de probă, următoarele circumstanțe:

...

3¹) îmbolnăvirea bănuیتului, învinuitului sau inculpatului de o boală gravă ce împiedică executarea pedepsei - prin concluziile Consiliului medical consultativ al Administrației Naționale a Penitenciarelor sau, după caz, prin raportul expertizei judiciare;”

12. [Regulamentul](#) cu privire la modul de prezentare pentru liberarea de la executarea pedepsei a condamnaților grav bolnavi, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 331, din 06 septembrie 2006, prevede următoarele:

„1. Prezentul Regulament reglementează modul de prezentare în instanța de judecată a condamnaților grav bolnavi pentru aplicarea liberării de la executarea pedepsei în baza art. 95 Cod penal adoptat prin Legea nr. 1160-XV din 21 iunie 2002.

2. Prezentarea pentru aplicarea liberării de la executarea pedepsei a persoanelor grav bolnave poate fi efectuată în privința condamnaților la pedeapsa arestului, închisorii sau detențiunii pe viață, în privința cărora hotărârea de condamnare a rămas definitivă și irevocabilă.

3. Liberarea de la executarea pedepsei se aplică condamnaților:

...

b) care după săvârșirea infracțiunii, sau în timpul executării pedepsei s-a îmbolnăvit de o boală somatică gravă ce împiedică executarea pedepsei.;

...

14. Comisia Medico-Consultativă a spitalului penitenciar apreciază diagnosticul definitiv stabilit și în cazul în care constată că maladia condamnatului este inclusă în anexa nr. 2 la prezentul Regulament decide asupra prezentării concluziilor Comisiei Medicale Speciale a Departamentului Instituțiilor Penitenciare (în continuare Comisia Medicală Specială).

...

19. În cazul bolilor somatice grave, raportul Comisiei Medicale Speciale privind prezentarea condamnaților grav bolnavi pentru liberare de la executarea pedepsei, va cuprinde: diagnosticul definitiv, constatarea că debutul maladii a survenit după săvârșirea infracțiunii, sau în timpul executării pedepsei, gravitatea maladii, constatarea că maladia este inclusă în «Lista bolilor somatice, care constituie temeiul prezentării condamnaților gravi bolnavi pentru liberarea de la executarea pedepsei» (anexa nr. 2 la prezentul Regulament), precum și concluzia privind faptul că maladia respectivă împiedică executarea pedepsei.”

13. Lista bolilor care constituie temeiul prezentării condamnaților gravi bolnavi pentru liberarea de la executarea pedepsei este menționată în Anexa nr. 2 a [Regulamentului](#) menționat în paragraful precedent. Aceasta menționează:

„ 11. Defecte anatomice datorită bolilor sau traumelor în timpul ultimului termen de ispășire a pedepsei; amputație superioară a extremităților superioare sau inferioare, de asemenea combinarea amputației superioare a unei extremități superioare și a unei extremități inferioare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

14. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 02 mai 2023. Recursul a fost declarat la 31 mai 2023. Având în vedere că la acea dată termenul pentru depunerea recursului era de 30 de zile, recurs a fost înaintat în termen.

15. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

16. Cererea de recurs se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. Procurorul contestă legalitatea soluției privind liberarea de la

executarea pedepsei în temeiul art. 95 Cod penal. Asemenea argumente nu pot fi examinate prin prisma temeiului prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care se referă la aplicarea unei pedepse individualizate contrar prevederilor legale. În cauza de față, pedeapsa aplicată lui Igor Scutaru nu constituie obiectul criticilor, ci soluția privind liberarea de la executarea acesteia. Asemenea argumente urmează a fi examinate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

17. Potrivit art. 95 alin. (2) Cod penal, persoana care, până la pronunțarea sentinței sau în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală, poate fi liberată de executarea pedepsei de către instanța de judecată care soluționează fondul cauzei penale. Această boală trebuie să fie gravă și să împiedice executarea pedepsei.

18. Regulamentul menționat la para. 12 reglementează modul de prezentare în instanța de judecată a condamnaților grav bolnavi pentru aplicarea art. 95 Cod penal. Acesta se referă doar la condamnații aflați în detenție. În această cauză, la ziua deciziei instanței de apel, Scutaru nu avea statut de condamnat, deoarece apelul în această cauză încă era pendinte. De asemenea, acesta nu se afla în detenție. Totuși, aceste circumstanțe nu exclud aplicarea art. 95 Cod penal.

19. Prima instanță, sau cea de apel, poate aplica art. 95 alin. (2) Cod penal dacă constată că boala a survenit până la pronunțarea sentinței sau în timpul executării pedepsei. Amputarea piciorului condamnatului a avut loc până la adoptarea sentinței (vezi para. 3). Instanța poate adopta această decizie în baza probelor medicale ce confirmă că inculpatul suferă de o boală inclusă în Anexa nr. 2 la Regulamentul menționat la para. 13. Doar acest fapt este insuficient. Instanța trebuie să constate că boala „împiedică” executarea pedepsei. Constatarea acestui fapt rezultă și din pct. 19 al Regulamentului cu privire la modul de prezentare pentru liberarea de la executarea pedepsei a condamnaților grav bolnavi (vezi para. 12). Împiedicarea nu reprezintă o simplă dificultate în executarea pedepsei, sau un disconfort în plus pentru inculpat. Aceasta este o circumstanță obiectivă care transformă executarea pedepsei în tratament inuman sau degradant, sau care face ca pedeapsa penală stabilită să nu mai corespundă scopurilor pedepsei penale prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal. Aceste aspecte urmează a fi decise de către instanța de judecă în funcție de circumstanțele fiecărei cauze și de condițiile existente în sistemul penitenciar pentru executarea detenției de către persoanele care suferă de asemenea boli.

20. Materialele cauzei conțin acte medicale ce confirmă boala condamnatului. La ziua pronunțării deciziei instanței de apel acestea puteau fi suficiente pentru a confirma îmbolnăvirea. Completul subliniază că, începând cu 22 august 2023, art. 97 Cod de procedură penală prevede că asemenea circumstanțe urmează a fi probate doar prin concluziile Consiliului medical consultativ al Administrației

Naționale a Penitenciarelor sau, după caz, prin raportul expertizei judiciare (vezi para. 11).

21. Inculpatul a suferit o amputare și alte leziuni în urma unui accident rutier produs după comiterea infracțiunii, însă până la emiterea sentinței. Aceste leziuni sunt incluse în Anexa nr. 2 la Regulamentul menționat la para. 12. Totuși, instanța de apel nu a stabilit în ce măsură aceste leziuni împiedică executarea pedepsei penale. Nu orice boală din Anexa nr. 2 împiedică executarea pedepsei, iar acest fapt nu poate fi prezumat. Amputarea nu exclude executarea pedepsei penale după protezare, sau chiar înainte de aceasta, dacă acest lucru este necesar pentru restabilirea echității sociale, prevenirea infracțiunilor sau corectarea sau reeducarea condamnatului. Posibilitatea executării pedepsei penale în penitenciar de către persoanele cu amputări urma a fi clarificată de instanța de judecată, însă acest lucru nu a fost făcut. Pedepsa stabilită, de cinci luni de închisoare, este aproape de minimul pedepsei cu închisoarea prevăzute de lege. De asemenea, condamnatul a comis două infracțiuni similare anterior comiterii faptei pentru care a fost condamnat în această cauză, iar amputarea a survenit în urma unui alt accident rutier. Din aceste motive, decizia instanței de apel urmează a fi casată în partea aplicării art. 95 Cod penal.

22. La ziua comiterii infracțiunii, fapta comisă se pedepsea cu cel mult un an de închisoare, adică ea era o infracțiune ușoară, pentru care termenul de tragere la răspundere era de doi ani. Decizia instanței de apel a fost pronunțată până la expirarea acestui termen. Termenul de prescripție curge până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată prin care a fost constatată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii. Decizia instanței de apel a fost casată doar în partea aplicării art. 95 Cod penal, fără a repune în discuție vinovăția inculpatului. Prin urmare, termenul de prescripție nu a expirat și nu mai poate fi influențat de evenitele care au avut loc după decizia instanței de apel.

23. Din materialele dosarului instanța de recurs nu poate desprinde suficiente informații cu privire la faptul dacă persoanele care suferă de boli similare condamnatului pot executa pedeapsa închisorii în sistemul penitenciar, fără ca aceasta să se transforme într-un tratament inuman sau degradant. Din acest motiv, și având în vedere cele menționate în paragraful precedent, instanța trimite cauza la rejudecare.

24. La rejudecare, curtea de apel urmează să verifice dacă sunt întrunite condițiile pentru aplicarea art. 95 alin. 2 Cod penal.

25. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul procurorului Valentina Gavdiuc, casează decizia Curții de Apel Bălți din 28 martie 2023 și trimite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Nord.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Leonid Chirtoacă

Sergiu Stratan